

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babe -Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Ortodox
1.3 Departamentul	Teologie Ortodox
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licen
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Ortodox Didactic

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Spiritualitate ortodox românească în mileniul al II-lea și la începutul mileniului al III-lea						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru						
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. Asist. Drd. Cosmin Cosma						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					2
Examinări					8
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		58			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile închise. • Nu va fi acceptată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. • Pentru predarea cu întârziere a eseurilor sau a lucrărilor de

seminar/laborator, acestea vor fi depunctate cu 0.5 pct./zi de întârziere.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor de bază cu care operează cercetarea istorică în general și cea a istoriei bisericești în special; • Dezvoltarea unei atitudini științifice critice în evaluarea evenimentelor istorice; • Aplicarea învățămintelor desprinse din evenimentele istorice la situația de astăzi, în scopul evitării greșelilor trecutului; • Stimularea cercetărilor personale în vederea aprofundării diferitelor teme abordate;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze preocupare pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin asumarea de roluri într-o echipă multidisciplinară de muncă; • Să accepte implicarea în activități de cercetare care ar presupune finalizarea prin întocmirea de referate și articole de specialitate;

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să familiarizeze studenții cu principalele evenimente și personalități din Istoria Bisericii Ortodoxe Române;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să surprindă corect specificul evoluției istorice a Bisericii Ortodoxe Române în cadrul societății românești; • Să înțeleagă contextul în care au apărut și s-au desfășurat/dezvoltat evenimentele/personalitățile prezentate în curs; • Să dezvolte abilitățile argumentative ale studenților;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Literatura bisericească în manuscris în țările Române în sec. al XVI-lea	prelegere	
2. Activitatea tipografică în Țara Românească și Transilvania în sec. al XVI-lea	prelegere	
3. Cărtorile lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1457-1504)	prelegere	
4. Paisianismul	prelegere	
5. Religia ortodoxă în coala românească	prelegere	
6. Învățământul teologic ortodox seminarial în țara noastră	prelegere	
7. Învățământul teologic ortodox universitar în țara noastră	prelegere	
8. Cultura teologică ortodoxă românească – lucrări de seamă (partea I)	prelegere	
9. Cultura teologică ortodoxă românească – lucrări de seamă (partea a II-a)	prelegere	

10. Presa ortodox românească	prelegere	
11. Viața monahală ortodoxă românească în mileniul al II-lea și la începutul mileniului III (partea I)	prelegere	
12. Viața monahală ortodoxă românească în mileniul al II-lea și la începutul mileniului III (partea a II-a)	prelegere	
13. Arta și muzica bisericească ortodoxă în țara noastră	prelegere	
14. Societăți și Asociații culturale ortodoxe române	prelegere	

Bibliografie selectiv

- B Ian Ioanichie, *Vetre de sihărie românească – secolele IV-XX*, București, 1982.
- Gheorghe Ion, *Începuturile scrisului în limba română. Contribuții filologice și lingvistice*, București, 1974.
- Ionescu Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, București, 1982.
- Moraru Alexandru, *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000*, vol. III, tom I și II, București, 2006.
- Panaitescu P. P., *Începuturile și biruința scrisului în limba română*, București, 1965.
- Păcurariu Mircea, *Cultura teologică ortodoxă românească între anii 1925-1975. La a 50-a aniversare a înființării Patriarhiei Române*, în „ST”, an XXVII (1975), nr. 9-10, p. 655-686.
- Păcurariu Mircea, *Istoria învățământului teologic în Biserica Ortodoxă Română*, în „BOR”, an XCIX (1981), nr. 9-10, p. 979-1008.
- Păcurariu Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, ed. a 3-a, Iași, 2004, vol. II, ed. a 3-a, Iași, 2006 și vol. III, ed. a 3-a, Iași, 2008.
- Repertoriul monumentelor și obiectelor de artă din timpul lui Ștefan cel Mare*, București, 1958.
- Timiș Vasile, *Misiunea Bisericii și Educației*, Cluj-Napoca, 2004.
- Zamfirescu Dan și Zaharia Ciprian, *Paisianismul, un moment românesc în istoria spiritualității europene*, București, 1996

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Biserica Ortodoxă Română creatoare și promotoare a culturii românești în secolul al XVI-lea	Prezentarea și analizarea bibliografiei referitoare la temele date	3 seminarii
Biserica Ortodoxă din Moldova în epoca lui Ștefan cel Mare		2 seminarii
Starețul Paisie de la Neamț		2 seminarii
Prezența Bisericii Ortodoxe Române în școală		2 seminarii
Învățământ teologic ortodox românesc		2 seminarii
Trăsături ale monahismului ortodox român contemporan		1 seminar
Muzica și arta bisericească ortodoxă în țara noastră		2 seminarii

Bibliografie selectiv

- Ciobanu Gheorghe, *Muzica bisericească la români*, în „BOR”, an XC (1972), nr. 1-2, p. 162-195.
- Ciurea Alexandru, *Strădanii și înfrânturile în domeniul artei religioase*, în „BOR”, an LXXXVI (1968), nr. 6, p. 736-750.
- Moraru Alexandru, *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000*, vol. III, tom I și II, București, 2006.
- Octavian Nicu, *Învățământul teologic și religios la începutul mileniului III*, în „BOR”, an CXX (2002), nr. 1-6, p. 1898-225.
- Păcurariu Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, ed. a 3-a, Iași, 2004, vol. II, ed. a 3-a, Iași, 2006 și vol. III, ed. a 3-a, Iași, 2008.
- Românii în reînnoirea isihastă. Studii închinare Cuviosului Paisie de la Neamț*, Iași, 1997.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- În vederea stabilirii conținuturilor cursurilor și a alegerii metodelor de predare/învățare, titularii disciplinei au avut în vedere faptul că potențialii angajatori din domeniu au nevoie de absolvenți cu o bună pregătire practică și teoretică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	Cunoașterea sistemului și a metodelor de lucru specifice Istoriei bisericești;	Examen oral. Accesul la examen este condiționat de participare la examinarea parțială în decursul semestrului și de prezentarea la penultimul seminar a portofoliului de lucru.	80%
	În alegerea și evidențierea rolului Bisericii Ortodoxe în crearea și promovarea culturii românești;		
10.5 Seminar/laborator	Însușirea și în alegerea problematicii tratate la curs și seminar;	Prezentarea unui portofoliu de lucru/fișe alcătuite pe baza bibliografiei date la subiectele tratate în cadrul cursului. Conținutul portofoliului se stabilește de către cadrul didactic titular de seminar de comun acord cu studenții. Portofoliul se predă, în formă finală, la seminarul din penultima săptămână de activitate didactică	20%
	Cunoașterea rolului personalităților bisericești în istoria și cultura românească în perioada sec. XVI-XXI;		
	Parcurgerea și comentarea bibliografiei aferente temelor abordate la curs;		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Parcurgerea cursului semestrial, cu bibliografia adiacentă.			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....